

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за медиацията
(Обн., ДВ, бр. 110 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 86 от 2006 г.)

§ 1. В чл. 3, ал. 1 се създава изречение второ:

„Предмет на медиация могат да бъдат и презгранични спорове по смисъла на Директива 2008/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г. относно някои аспекти на медиацията по гражданскоправни и търговскоправни въпроси (ОВ, L 136/3 от 24 май 2008 г.)”

§ 2. В чл. 7 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Изключение от поверителния характер на медиацията се допуска в случаите, когато:

1. това е необходимо по съображения, свързани със защитата на обществения ред, трябва да се осигури закрилата на интересите на деца или да се предотврати посегателство над физическата или психическата неприкосновеност на определено лице, или

2. разкриването на съдържанието на споразумението, постигнато в резултат на медиация, е необходимо за прилагането и изпълнението на същото споразумение.”

§ 3. В чл. 10 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Медиаторът е задължен да подписва декларация за непристрастност за всяка процедура, за която е определен.”

2. Досегашната ал. 4 става ал. 5 и се изменя така:

„(5) Медиаторът не може да бъде разпитван като свидетел за обстоятелства, които са му доверени от участниците и имат значение за решаването на спора - предмет на медиацията, освен с изричното съгласие на участника, който му ги е доверил.”

3. Досегашните ал. 2 и 3 стават съответно ал. 3 и 4.

4. Досегашните ал. 5 и 6 стават съответно ал. 6 и 7.

§ 4. В чл. 11 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) За начало на процедурата по медиация се счита денят, в който страните са постигнали изрично съгласие за започването ѝ, а когато липсва изрично съгласие – денят на първата среща на всички участници с медиатора.”

2. Досегашните ал. 2 и 3 стават съответно ал. 3 и 4.

§ 5. Създава се чл. 11а:

„Действие на началото на процедурата по медиация върху давностния срок

Чл. 11а. Давност не тече, докато трае процедурата по медиация и един месец след прекратяването ѝ.”

§ 6. В чл. 14, ал. 1, т. 3 думите „чл. 10, ал. 3” се заменят с „чл. 10, ал. 4”.

§ 7. В чл. 15, ал. 1 се създава т. 6:

„6. с изтичане на 6 месеца от началото на процедурата.”

§ 8. В чл. 16 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея, в изречение трето след думите „писменото споразумение съдържа” се добавя „датата на първата среща между страните и медиатора” и се поставя запетая.

2. Създава се ал. 2:

„(2) В споразумението страните могат да предвидят плащане на парична сума за всяко нарушение или неспазване на установените задължения или за закъснение на тяхното изпълнение.”

§ 9. В чл. 17 се създава ал. 4:

„(4) Всяка от страните с изричното съгласие на останалите може да представи писменото споразумение, постигнато в процедура по медиация, за одобрение от съда по реда на чл. 234а от Гражданския процесуален кодекс.”

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 10. С този закон се въвеждат изискванията на Директива 2008/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г. относно някои аспекти на медиацията по гражданскоправни и търговскоправни въпроси (ОВ, L 136/3 от 24 май 2008 г.).

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 11. В Гражданския процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 59 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 50 и 69 от 2008 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2008 г. - бр. 63 от 2008 г.; изм., бр. 12, 32, 42, 82 от 2009 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2009 г. - бр. 47 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 13 от 2010 г.) се създава чл. 234а:

„Споразумение, постигнато в процедура по медиация

Чл. 234а. (1) Всяка от страните по споразумение, постигнато при медиация, може да представи споразумението за одобрение от съда.

(2) Съдът одобрява споразумението след потвърждаването му от страните, ако не противоречи на закона и добрите нрави. Съдът взема мнението на прокурора, ако той участва като страна по делото.

(3) Одобреното споразумение има силата на съдебна спогодба.”

§ 12. В Закона за задълженията и договорите (обн., ДВ, бр. 275 от 1950 г.; попр., Изв., бр. 2 от 1950 г.; изм. и доп., ДВ, бр. 69 от 1951 г., бр. 92 от 1952 г. бр. 85 от 1963 г., бр. 27 от 1973 г., бр. 16 от 1977 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 30 от 1990 г., бр. 12 и 56 от 1993 г., бр. 83 и 104 от 1996 г. бр. 83 и 103 от 1999 г., бр. 34 от 2000 г., бр. 19 от 2003 г., бр. 42 и 43 от 2005 г., бр. 36 от 2006 г., бр. 59 и 92 от 2007 г. и бр. 50 от 2008 г.) в чл. 115, ал. 1 се създава буква „з”:

„з) докато трае процедурата по медиация и един месец след прекратяването ѝ.”

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на
..... г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Щецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за медиацията

С предложенията за изменение и допълнение на Закона за медиацията се цели хармонизиране на българското законодателство с изискванията на Директива 2008/52/ ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г. относно някои аспекти на медиацията по гражданскоправни и търговскоправни въпроси, наричана по-нататък „директивата”. Съгласно чл. 12, параграф 1 от директивата държавите членки следва да я въведат преди 21 май 2011 г. Медиацията като алтернативен способ за извънсъдебно разрешаване на спорове в нашето законодателство е уредена от Закона за медиацията, което налага въвеждане на директивата в този акт.

Във връзка с очертаните от директивата цели медиацията не следва да се разглежда като по-неефективна алтернатива на съдебното производство поради обстоятелството, че спазването на постигнатите в резултат на медиация споразумения ще зависи от добрата воля на страните. Държавите членки трябва да гарантират на страните по постигнато в процедура по медиация писмено споразумение, че на съдържанието му може да се придаде изпълнителна сила - да бъде признато и обявено за изпълняемо в останалите държави членки, в съответствие с приложимото право на Общността или националното законодателство. Държава членка може да откаже да придаде изпълнителна сила единствено когато съдържанието противоречи на нейното законодателство или когато посоченото в споразумението задължение е неизпълнимо по своето естество.

С цел насърчаване използването на медиацията от страните държавите членки следва да гарантират, че правните норми относно давностните срокове няма да възпрепятстват страните да се обърнат към съд или арбитраж във връзка със същия спор поради изтичането на давностните срокове в хода на процедурата по медиация, ако тя се окаже неуспешна.

С предложенията в законопроекта се допълва предметът на медиацията, като се препраща към понятието „презграничен спор” по смисъла на директивата. Това е необходимо с оглед ограничаване на медиацията по такива спорове до отношения, при които поне една от страните има местоживеене или обичайно местопребиваване в друга държава членка, а не при всички такива спорове с международен елемент.

В обхвата на приложение на директивата се включват презгранични спорове по гражданскоправни и търговскоправни въпроси с изключение на тези, които са свързани с права и задължения, с които страните не могат свободно да се разпореждат според съответното приложимо право.

В законопроекта се очертават изключенията от поверителния характер на медиацията по съображения, свързани със защитата на обществения

ред, закрилата на интересите на децата, предотвратяване на посегателства върху физическата и психическата неприкосновеност на определено лице, както и когато това е необходимо с оглед прилагането или изпълнението на същото споразумение.

Във връзка с изискванията на директивата за гарантиране поверителния характер на медиацията се допълва чл. 10 от Закона за медиацията. Медиаторът не може да бъде разпитван като свидетел за обстоятелства, които са му доверени от участниците и имат значение за решаването на спора, освен с изричното съгласие на участника, който му ги е доверил.

С оглед предложението за спиране на давностния срок докато трае процедурата по медиация, се фиксира начало на същата процедура – това е денят, в който страните са постигнали изрично съгласие за започването ѝ, а при липса на изрично съгласие - денят на първата среща на всички участници с медиатора.

Разпоредбата на чл. 11а се създава поради изискванията на директивата държавите членки да гарантират, че страните, които избират медиация, впоследствие няма да бъдат възпрепятствани да разрешат спора си по съдебен ред поради изтичането на давностните срокове в хода на процедурата по медиация. Давността не тече, докато трае процедурата по медиация и един месец след прекратяването ѝ. За тази цел е допълнен и чл. 115, ал. 1 от Закона за задълженията и договорите.

При действието на новия Граждански процесуален кодекс нотариално завереното споразумение по медиация се предявява със заявление за незабавно изпълнение - чл. 417, т. 3 от ГПК, като текстът не включва някои изпълняеми права с гражданскоправен характер, например за извършването на определено действие или бездействие. Поради това е необходимо да се предвиди допълнителна процедура за придаване на изпълнителна сила на постигнато в процедура по медиация писмено споразумение за случаите, които не се обхващат от чл. 417, т. 3 от ГПК, а така също по медиационни споразумения по висящи спорове. С тази цел е уредена възможността всяка от страните с изричното съгласие на останалите да може да представи писменото споразумение, постигнато в процедура по медиация, за одобрение от съда. Одобреното от съда споразумение се приравнява по правни последици с тези на съдебната спогодба с новосъздадения чл. 234а от Гражданския процесуален кодекс. Съдът одобрява споразумението след потвърждаването му от страните, освен ако противоречи на закона и на добрите нрави.

ЗА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Цветан Цветанов)